

Løten kommune
Pb 113
2341 LØTEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Benedicte Broderstad, 61 26 60 55

Iverksettelse av skadefelling av en ulv i deler av Løten, Elverum, stange og Våler

Vi viser til epost fra Løten og Vang Beitelag v/Hans Skårholen med søknad om skadefelling av en ulv, datert 18.4.22, telefonsamtale samt epost fra miljødirektoratet v/Kjell Vidar Seljevold med overføring av søknad om skadefelling av en ulv i Løten kommune, samt delegering av myndighet og kvote for betinget skadefelling av ulv 21.4.22. Telefonsamtale med Hans Skårholen 22.4.22 kl. 06.36 med informasjon om et nytt bilde av ulv på viltkamera. Det ble gitt muntlig fellingstillatelse kl. 09:23.

Bakgrunn

Det ble tatt bilde av en ulv på viltkamera i Løten kommune ved Østre Skogsbygd tidlig morgenen 18.4.22. Statens Naturoppsyn landet på konklusjon «dokumentert» ulv. Løten og Vang Beitelag søkte samme dag Miljødirektoratet om skadefelling av en ulv. Torsdag 21.4.22 fikk Statsforvalteren delegert myndighet fra Miljødirektoratet til å iverksette skadefelling. Søknaden fra Løten og Vang beitelag ble også overført til Statsforvalteren. Samme dag tok Statsforvalteren kontakt med Løten og Vang beitelag og forklarte at man ønsket å avvete situasjonen litt, med tanke på at det var noen dager siden ulven var observert og streifull på denne tiden av året kan bevege seg over store avstander på kort tid. Det var ingen ny informasjon som tilsa at ulven fortsatt befant seg i området, men vi ble enige om å avvete til over helga for å se om det dukket opp ny informasjon om eventuell tilstedeværelse. Løten og Vang beitelag v/Hans Skårholen tok kontakt fredag morgen kl. 06.36 og informerte om et nytt viltkamera bilde av ulv, bildet var fra natt til fredag 22.4 om lag en kilometer lengre nord for observasjonen mandag. Statens naturoppsyn vurderte observasjonen som «antatt sikker» eller «dokumentert» ulv. Beitesesongen er noen uker unna, men det er en del besetninger som har lam og sau gående fritt inn og ut i forbindelse med fjøs. Det foreligger ingen kvote for lisensfelling av ulv utenfor ulvesona i region 4 og 5, i området hvor ulven oppholder seg på nåværende tidspunkt. Med bakgrunn i at en ulv kan synes å oppholde seg i beiteområdet ble det gitt muntlig fellingstillatelse fredag 22.4.22

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Region 5 (Hedmark) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, fem av jerv og tre av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav e. Sammen med region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) skal Hedmark ha 4–6 årlige ynglinger av ulv, hvorav 3 skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet. Når bestandsmålet for den enkelte art er oppnådd, vedtar rovviltnemnda en kvote for betinget skadefelling, jf. § 8.

I perioden 16. februar til 31. mai er myndighet til å fatte vedtak om skadefelling tillagt Miljødirektoratet jf. rovviltforskriften § 7 jf. § 13. Miljødirektoratet har i vedtak av 21.4.2022 delegert denne myndigheten til Statsforvalterne for perioden 21. april til 31. mai for områder utenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv. Samlet kvote for hele landet er 7 dyr.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Statsforvalterens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om ulvens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til rapport fra Rovdata/Høgskolen i Innlandet.

”Føre-var-prinsippet” i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for, bl.a. gjennom Liberg m.fl. (2011), jf. § 10. Statsforvalteren viser til forvaltningsplanen for rovvilt i region 5 sin inndeling av regionen i forvaltningsområder, og ut ifra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

I forvaltningsplanen for rovvilt i region 5/Hedmark er regionen inndelt i to ulike forvaltningsområder. Det aktuelle beiteområdet ligger innenfor grønt område hvor beitedyr har prioritet. I forhold til rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a vil Statsforvalteren karakterisere det aktuelle området som et viktig beiteområde for sau, jf. også forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark.

I forhold til § 9 annet ledd bokstavene b og c foreligger det ikke noe skadeomfang. Det vil om noen uker i Løten og Vang slippes om lag 4 500 dyr. Det har gjennom vinteren vært unormalt lite snø, og det er dermed mulig at dyr blir sluppet på utmarkbeite noe tidligere enn normalt. Det vil i tillegg slippes et betydelig antall dyr på beite i flere av nabokommunene. Av bilder og dokumentasjon synes det sannsynlig at en ulv har oppholdt seg i området den siste tiden, og skadepotensialet vil være stort dersom en ulv fortsatt skal ha tilhold i området når det slippes beitedyr i utmark. Det er ikke noen gjeldende kvote for lisensfelling av ulv i området. Selv om det fortsatt er noe tid igjen til det slippes dyr, tilsier tidligere erfaringer at ulv som slår seg ned i dette området, også i forkant av beitesesongen, blir værende over lang tid og forårsaker store skader gjennom beitesesongen. Senest i 2020 ble det felt 2 dyr på skadefelling i nærhet av området det nå er dokumentert ulv, mens det også i 2021 pågikk skadefelling i området gjennom store deler av sommeren (juni til september), og 22 dyr ble da dokumentert tapt til ulv innenfor området satt som fellingsområde i denne tillatelsen. At ulv er observert ved flere anledninger og ikke ser ut til å bevege seg ut av området er derfor tillagt vekt i vurderingen av søknaden.

Statsforvalteren anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet i nær framtid, anser Statsforvalteren at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på ulven.

Etter instruks fra Miljødirektoratet 21. mai 2018 skal Statsforvalteren ved vedtak om skadefelling på ulv beskrive hvilken innsats som er gjort for å avdekke genetisk status, samt beskrive andre

Side: 3/5

relevante vurderinger knyttet til dette. Statsforvalteren ber om at fellingslaget skal samle inn hår- og møkkprøver for DNA-analyse dersom de kommer over dette. SNO samler også inn prøver til DNA-analyse dersom de kommer over dette i forbindelse med sitt arbeid.

Beitelaget har bedt om at det åpnes for mulighet til bruk av løs på drevet halsende hund.

Statsforvalteren viser til Klima- og miljødepartementets tiltakspakke for å gjøre det lettere å felle ulv utenfor ulvesonen. Her åpnes det for å bruke løs på drevet halsende hund fra dag én der dette kan være et hensiktsmessig virkemiddel for å oppnå uttak. Det er et vilkår at beitelagene i det aktuelle området er enig i at slik hund kan brukes. Det er nå på våren en spesielt sårbar tid for vilt med yngle- og hekketid. Statsforvalteren understreker derfor at det er særdeles viktig at eventuell bruk av løs hund gjøres på en måte som reduserer faren for forstyrrelse av annet vilt til et minimum. Hundene skal ha på seg peiler og må hentes inn dersom det viser seg at de ikke lenger følger ulvesporet. Videre må slike hunder bare slippes på helt ferske spor som en med sikkerhet vet at er etter den aktuelle ulven. For å systematisere erfaring med bruk av slik hund, skal det innen en måned rapporteres til Miljødirektoratet om bruk og effekt av tiltaket.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom ulven fortsatt oppholder seg innenfor beiteområdene til Løten og Vang beitelag, samt tilgrensende beiteområder, gir Statsforvalteren tillatelse til skadefelling på en – 1 – ulv innenfor et nærmere avgrenset område og

tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Løten kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingsområdet er avgrenset til Stange, Våler, Løten og Elverum kommuner sør for rv. 3, øst for E6 og vest for Glomma.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 - ulv i tidsrommet **22.4.2021 kl 09:23 til 28.4.2022 kl. 12:00.**
3. Løten kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Statsforvalteren krever at det **kun** er personer oppført på liste oversendt Statsforvalteren som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endring, må Statsforvalteren ha skriftlig beskjed om dette. Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget - jegere *og* hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.
4. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på **inntil kr 56 000,-**. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600,- pr deltaker pr døgn. f, forskriften §9 gis det i tillegg tilsagn om **inntil kr. 10 000,-** til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke lønn). Rammene er absolutte. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i *forkant*.
5. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes ble det i 2019 etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Det stilles krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no , se også vedlagte veiledning for rapportering. Fellingsleder skal rapportere til Statsforvalter om forbruk av rammen innen 3 dager etter endt skadefellingsforsøk. Dersom rapporteringen over ressursbruk i Miljøvedtaksregisteret er fyllestgjørende er det ikke behov for egen rapportering til Statsforvalteren om ressursbruk.
6. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Statsforvalteren.
7. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren, SNO eller politiet krever dette.
8. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf § 15 og 16.

9. Felling eller forsøk på felling av ulv skal **umiddelbart** meldes til Statsforvalteren og politiet. Dersom ulv skadeskyles, avgjør Statsforvalteren hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
10. Fellingslaget skal melde tilbake til Statsforvalteren minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal Statsforvalteren varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.00) kan Statsforvalteren kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.
11. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
12. Statsforvalteren kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.
13. Det gis tillatelse til å bruke løs på drevet halsende hund på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;
 - Hunden(e) skal ha gps-sender
 - Hunden(e) skal bare slippes på ferske spor som en vet sikkert er fra ulv
 - Dersom hunden slår over på annet vilt eller husdyr skal hundefører være i stand til raskt å ta inn hunden
 - Husdyreiere i området må godkjenne at hund kan slippes
 - Kommunen må gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven
 - Senest en måned etter at løs på drevet, halsende hund er brukt skal det sendes rapport til Miljødirektoratet med kopi til Statsforvalteren. Av rapporten skal det framgå hvordan slik hund er brukt og effekten av dette. Det skal ligge med utskrift eller fil av gps-logg fra hundepiler

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er **tre – 3 – uker** fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Benedicte Broderstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672, Torgarden	7485	TRONDHEIM
Statens Naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Stange kommune	Postboks 214	2336	STANGE
Våler kommune	Sentralgården	2436	VÅLER I SOLØR
Fellingsleder			
Elverum kommune	Postboks 403	2418	ELVERUM